

Kamo ideš, Hrvatska?

Suzana Peran

Ako bih u jednoj riječi trebala sažeti svoje viđenje trenutnog stanja u Hrvatskoj, rekla bih: kriza. O krizi ne saznajemo samo iz medija, nego i u razgovoru s prijateljima i poznanicima. A riječ je o krizi u gospodarstvu, u politici, na području kulture, školstva, visokoga obrazovanja, zdravstva, krizi solidarnosti i morala, krizi u međuljudskim odnosima, krizi u Crkvi, krizi braka i obitelji, krizi odnosa djece i roditelja, općenito krizi vrednota...

U ovome promišljanju ne želim kukati nad stanjem u kojemu se nalazimo jer kriza je, kako se tumači, stanje u kojemu stara rješenja više ne funkcioniraju. I ne treba je smatrati kočnicom nego naprotiv polazišnom točkom za pronalženje novih rješenja. Pri tome je temeljno pitanje što treba učiniti da bi se pokrenulo prema napretku, prema boljemu, gdje je točka preokreta? Duboko vjerujem – premda bismo svi željeli brza rješenja – u promjeni svijesti. Evanđelje nas poziva da pri tome pođemo najprije od samih sebe i preuzmemo odgovornost za vlastiti život i djelovanje u slobodi koju kao djeca Božja i Kristovi učenici imamo.

Budući da se nalazimo u zemlji u kojoj se više od 80% stanovnika, prema popisu iz 2001. godine, izjašnjava katolicima, a većina djece i mladih polazi katolički vjeronauk, neprestano mi se nameće pitanje koliko smo mi – tu ne mislim isključivo na hijerarhiju, biskupe i nadbiskupe, nego na cjelokupnu Crkvu – zakazali i kolika je naša odgovornost za stanje u kojemu se država i narod nalaze. Također mi se nameće pitanje kako je moguće da se u zemlji koja je deklarirano katolička – odnosno jedna od najkatoličkijih u Europi – na ključne pozicije u državi, predsjednika i premijera, biraju osobe koje se izjašnjavaju kao nevjernici? Je li to nelogičnost, apsurd ili ipak očekivana realnost? Mislim da je važno promisliti kolika je naša odgovornost, kao Crkve u cjelini, da se u dvadeset godina demokracije nije uspjela odgojiti nova generacija političara, nova generacija ekonomista, analitičara, čije bi djelovanje počivalo na općem dobru i principima kršćanskoga socijalnog nauka. Jer se brojni političari i gospodarstvenici koji su se javno deklarirali kao katolici i koje smo navikli gledati u prvim redovima u crkvama i na crkvenim svečanostima, sada nalaze u klupama različitih sudova upleteni u različite afere. Pitanje je, koje pred nas

stavlja i Godina vjere, koliko mi kao kršćani činimo da bi, u zemlji u kojoj smo većina, evanđeoske i kršćanske vrijednosti zaista bile uočljive u svakodnevnom životu i Isusov nauk, izrečen u Evanđelju i sažet u Govoru na gori, postao životni *credo*.

Pri tome posebnu ulogu, kako je istaknuto i na sinodi o novoj evangelizaciji, imaju mediji. Mnogi će različito tumačiti mjesto i ulogu medija u našem društvu; kao one koji su samo odraz svakodnevice koja je takva kakva jest, ali i kao one koji je svojim napisima kreiraju. Jesu li mediji u aktualnoj hrvatskoj stvarnosti stvarno »elementarna nepogoda«, kako ih je netko nazvao? Kao novinarki katolkinji i teoretičarki medija, važno mi je mjesto i uloga koju u današnjem hrvatskome trenutku imaju katolički mediji. Koliko u vrijeme krize, beznađa, letargije, zaista priopćavaju nadu – kako to od njih traže crkveni dokumenti? Gdje je mjesto i koja je uloga katoličkih novinara? Ako se Crkvi i katoličkim medijima, kako pokazuju istraživanja, najviše vjeruje, zašto se katolički mediji tako malo čitaju, a vjerske teme su među najmanje čitanima u svjetovnim medijima? Mogu li mediji, posebice oni katolički, pomoći u pronalaženju novih rješenja za boljitak pojedinca, Crkve, društva?

Katolički mediji, posebice tu mislim na mjesečnik *Kana* i tjednik *Glas Koncila*, redovito donose vrsne analize i promišljanja stanja u kojemu se kao Crkva i društvo nalazimo, često ukazujući na moguća rješenja i put kojim treba krenuti. No naklada katoličkih glasila pokazuje da mišljenja i stavovi katoličkih stručnjaka i mislilaca ne dopiru često ni do katoličke, a kamoli do šire javnosti. Stoga bi se, kako to u novinarstvu uvijek ističemo, trebalo vratiti izvorima, odnosno crkvenim dokumentima o medijima, koji upozoravaju na važnost koju katolička glasila imaju u naviještanju Radosne vijesti, ali i u dijalogu unutar Crkve te između Crkve i društva.

Pri tome posebno vidim važnu ulogu novinara katolika koji će svoj medijski angažman temeljiti na duhovnosti. Mislim na duhovnost koja znači život i djelovanje usklađeno s Božjim zakonima i evanđeoskim zahtjevima na dobro svakog čovjeka i opće dobro društva u cjelini. Za takvo djelovanje potreban je i odgoj i obrazovanje novinara – ne samo onih koji djeluju u katoličkim medijima – na profesionalnom, ali i etičkom i duhovnom području. U tu se zadaću trebaju uključiti i bogoslovni fakulteti, Hrvatsko katoličko sveučilište, katedre za socijalni nauk, ali i Hrvatsko društvo katoličkih novinara. Novinari koji djeluju iz takve duhovnosti mogu priopćavati istinu i nadu temeljenu na Kristovoj Radosnoj vijesti i tako pridonijeti boljitku cijeloga društva. No, za to je potrebna promjena svijesti, i to ne samo novinara i vlasnika medija. Potreban je odmak od okrivljavanja drugih za naše probleme, prestanak traženja neprijatelja, skrivanja iza udruga, organizacija, stranaka i preuzimanje odgovornosti, za svoj život i svoje djelovanje, u slobodi koju nam je Isus pokazao. A on je, kako učimo i vjerujemo, Put, Istina i Život.